

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Van

Persoonsgegevens

Datum

30 april 2024

Referentie

45858082

Bijlagen

2

Intern OCW afgestemd

DUO, FEZ, WJZ

Antwoorden op Kamervragen van het lid Westerveld
(GroenLinks-PvdA) over kwijtschelding studieschuld voor
medische gronden

Aanleiding

Het lid Westerveld (GroenLinks-PvdA) heeft schriftelijke vragen gesteld over kwijtschelding studieschuld voor medische gronden. Er is op 16 april een uitstelbrief naar de Tweede Kamer gestuurd. Met deze brief beantwoordt u de gestelde vragen.

NB. U ontvangt in dezelfde periode ook de antwoorden op de vragen van de leden Van Eijk en Martens-America (beide VVD) over het hoofdstuk 'Zo krijg je geld terug van DUO' in het boek DRUKS 2. De vragen raken aan elkaar maar worden separaat afgedaan. De inhoud is afgestemd.

Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met de antwoordbrief en deze ondertekenen.

Kernpunten

- U geeft in antwoord op vraag 1 het aantal toegekende en afgewezen aanvragen voor kwijtschelding op medische gronden voor de jaren 2019 tot en met 2023 weer.
- U meldt tevens in dit antwoord dat DUO kampt met een achterstand in de afhandeling van ongeveer 800 aanvragen. U geeft daarbij aan dit vervelend te vinden voor oud-studenten, die zich vaak in een kwetsbare situatie bevinden. Deze achterstand is ten eerste ontstaan doordat vanwege een tuchtrechtelijke uitspraak het proces moest worden heringericht. Het proces heeft daardoor ongeveer 11 maanden stilgelegen. DUO is sinds oktober 2023 weer gestart met het afhandelen van aanvragen.
- Ten tweede heeft aandacht op social media geleid tot substantieel meer aanvragen¹. Mogelijk heeft de aandacht als gevolg van het hoofdstuk 'Zo krijg je geld terug van DUO' in het boek DRUKS 2 hier ook aan bijgedragen. De Kamer heeft hier gelijktijdig schriftelijke vragen over gesteld met kenmerk 2024Z06646. Wel is hier via meerdere personen aandacht aan besteed en gaat dit hoofdstuk niet in op kwijtschelding op medische gronden (op basis van de hardheidsclausule) maar op de

¹ In 2019-2021 waren er ongeveer 300-400 aanvragen per jaar. In 2023 zijn er 706 aanvragen binnengekomen.

voorziening prestatiebeurs.

- Deze laatste groep aanvragen komt naar verwachting niet in aanmerking voor kwijtschelding, maar moeten wel individueel medisch beoordeeld worden om vast te stellen of ze wel of niet in aanmerking komen.
- U gaat in antwoord 7 nader in op de achterstanden en hoe DUO hierover met de oud-studenten communiceert. Ook geeft u bij dit antwoord aan welke acties DUO heeft ondernemen en gaat ondernemen om de achterstanden in te lopen.
- U geeft in antwoord op vragen 2 en 19 aan dat er geen apart uitvoeringsbeleid voor kwijtschelding op medische grondslag is voor de verschillende onderwijstypen. DUO registreert de aanvragen ook niet op onderwijstype en deze aantallen zijn daarom niet uitgesplitst naar onderwijstype.
- U geeft in antwoord op vraag 3 aan dat naast kwijtschelding op medische gronden ook de 'voorziening prestatiebeurs' bestaat. Dit betreft geen kwijtschelding van de studieschuld, maar wel het omzetten van een prestatiebeurs in een gift bij structurele bijzondere omstandigheden. Vraag 3 gaat als enige vraag in deze set deels over deze voorziening. Hieronder zijn de verschillen tussen beide voorzieningen weergegeven:

Omzetting prestatiebeurs in gift (binnen regeling Voorziening prestatiebeurs)	Kwijtschelding op medische gronden
Alleen de prestatiebeurs	Totale studieschuld (prestatiebeurs + lening)
Zowel voor studerenden als oud-studenten	In vrijwel alle gevallen voor oud-studenten (ongeacht of je je studie hebt afgerond of niet)
Deze studenten kunnen ook een andere studie gaan doen die beter bij hun mogelijkheden past	Alleen voor mensen in een uitzichtloze situatie

- U schetst in de antwoorden op de vragen 4 en 11 het juridisch kader voor kwijtschelding op medische gronden en hoe dit uitvoeringsbeleid zich de afgelopen decennia heeft gevormd. Kwijtschelding op medische gronden vindt plaats in uitzonderlijke gevallen op basis van de hardheidsclausule. Om richting aan de uitvoering te geven is sinds de jaren '90 uitvoeringsbeleid ontwikkeld.
- U licht in het antwoord op vraag 12 in samenhang met antwoord 11 toe waarom chronische en neurologische aandoeningen niet opgenomen zijn in de criteria uit de uitvoeringsbeleid. DUO heeft bewust gekozen om niet te streven naar een limitatieve lijst met aandoeningen. Het gaat om de uitzichtloosheid van een situatie; dat is per persoon met dezelfde aandoening verschillend. DUO toetst op grond van jurisprudentie altijd of een medische situatie vergelijkbaar is met de vastgestelde criteria.
- U gaat tenslotte in de antwoorden op de vragen 5-6, 8-10, 13-18 in op diverse aspecten van het proces en de uitvoering van het proces. U geeft daarbij in antwoord op vraag 10 aan dat u op verzoek van de vraagsteller het stroomschema en de werkinstructies voor dit proces als bijlage bij deze beantwoording heeft gevoegd. In antwoord op vraag 14 gaat u specifiek in op de aspecten rond de borging van de privacy van aanvragers; vooral omdat het hier om medische gegevens gaat. In de

antwoorden op de vragen 16 en 17 gaat u in op de situatie dat een behandelend arts van de aanvrager niet reageert. U geeft aan dat de aanvrager dan ook andere opties heeft. De medische situatie moet altijd wel door DUO kunnen worden beoordeeld.

Datum
30 april 2024

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.